

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ
Ακαρνών 2, 101 76 Αθήνα, Τηλ. 210-2124180 Fax : 210-2124524

Αθήνα 14/9/2016
Αριθμ. Πρωτ.: 212

Προς:

Βουλή των Ελλήνων

Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου

Τμήμα Αναφορών

ΘΕΜΑ: «Ζημιές από καύσωνα στην ελαιοπαραγωγή της Κρήτης»

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 2904/5-9-2016

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε ο Βουλευτής κ. Β. Κεγκέρογλου και με βάση την από 07/09/2016 έγγραφη ενημέρωση του Προϊσταμένου του Τμήματος Κοινοβουλευτικού Ελέγχου του Ε.Λ.Γ.Α., κ. Γ. Θεοχάρη, σας πληροφορούμε τα εξής:

Είναι γνωστό ότι οι ζημιές από ακαρπία (μειωμένη παραγωγή-κακή καρπόδεση-σκινοκαρπία) δεν καλύπτονται ασφαλιστικά από τον Ε.Λ.Γ.Α., σύμφωνα με τον ισχύοντα Κανονισμό Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής, ο οποίος εκδόθηκε σε εφαρμογή του ν. 3877/15.9.2010 (ΦΕΚ 160/τ.Α' / 20.9.2010). Σημειώνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 3877/15.9.2010 (ΦΕΚ 160/Α' / 20.9.2010) «Σύστημα προστασίας και ασφάλισης της αγροτικής δραστηριότητας», στην ασφάλιση του Ε.Λ.Γ.Α. υπάγονται συγκεκριμένοι φυσικοί κίνδυνοι που μπορεί να προκαλέσουν άμεσες ζημιές στη φυτική παραγωγή και ειδικότερα: α) ο παγετός β) το χαλάζι γ) η ανεμοθύελλα δ) η πλημμύρα ε) ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία στ) το χιόνι ζ) οι υπερβολικές ή άκαριες βροχοπτώσεις η) οι κίνδυνοι από τη θάλασσα, καθώς, επίσης, οι ζημιές από αρκούδα, οι ζημιές από αγριογούρουνα στις περιοχές όπου προστατεύονται από τη συνθήκη RAMSAR, καθώς και οι ζημιές που προκαλούνται από άγρια κουνέλια στη φυτική παραγωγή της νήσου Λήμνου.

Σε εφαρμογή των διατάξεων του προαναφερόμενου Νόμου, εκδόθηκε η αριθ. 157502/27.7.2011 KYA (ΦΕΚ 1668/Β' / 27.07.2011) «Κανονισμός Ασφάλισης Φυτικής Παραγωγής για τον Ε.Λ.Γ.Α.», όπως ισχύει σήμερα.

Επομένως, το φαινόμενο της ακαρπίας (κακής καρπόδεσης), το οποίο μπορεί να οφείλεται σε συνδυασμό δυσμενών αιτίων, όπως κακή φυσιολογία του δένδρου, ατελή γονιμοποίηση, κακή θρέψη κ.λπ., δεν μπορεί να αποζημιωθεί από τον Ε.Λ.Γ.Α., γιατί τα αίτια που το προκαλούν δεν είναι ενταγμένα στον Κανονισμό Ασφάλισης του Ε.Λ.Γ.Α.

Αναλυτικότερα, επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο (ν. 3877/2010 και Κανονισμός Ασφάλισης της Φυτικής Παραγωγής από τον Ε.Λ.Γ.Α.), η μείωση αυτή της παραγωγής δεν μπορεί να ενταχθεί στην ασφαλιστική κάλυψη γιατί: α) Σύμφωνα με την παρ. 2.ε του άρθρου 2 του ν. 3877/2010, οποιαδήποτε τροποποίηση, συμπλήρωση, επέκταση των υφιστάμενων καλύψεων του Ε.Λ.Γ.Α. που προβλέπονται στους Κανονισμούς του, έχει ως προσαπαιτούμενο την εκπόνηση μελετών και την, εν συνεχείᾳ, υποβολή προτάσεων και εισηγήσεων προς τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. β) Η παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 3877/2010 αναφέρει ότι: «Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται ύστερα από την αναλογιστική μελέτης και εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κρίσεων και σύνταξη αναλογιστικής μελέτης και εισήγηση της Διεύθυνσης Διαχείρισης Κρίσεων και Κινδύνων στον Αγροτικό Τομέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, καθορίζεται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων των παραπάνω παραγράφων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφάλισης του Ε.Λ.Γ.Α. Με την ίδια απόφαση, οι κίνδυνοι αυτοί, περιλαμβάνονται στον Κανονισμό Ασφάλισης και καθορίζεται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψή της».

Συγκεκριμένα, για να ενταχθεί ένας νέος κίνδυνος στην ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο Ε.Λ.Γ.Α., θα πρέπει:

- α) να προηγηθεί εκπόνηση επιστημονικής μελέτης,
- β) να διενεργηθεί αναλογιστική μελέτη, στην οποία, εκτός των άλλων, θα πρέπει να καθορίζονται το ύψος της δαπάνης και ο τρόπος κάλυψής της-αλλαγή ασφαλίστρου και γ) να εκδοθεί κατόπιν Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (αρ.5 παρ.4 του ν. 3877/2010), όπου θα καθορίζονται ο χρόνος έναρξης και οι όροι κάλυψης των κινδύνων που δεν περιλαμβάνονται στους Κανονισμούς Ασφαλίσης του Ε.Λ.Γ.Α.

Ειδικότερα, η διαδικασία αυτή απαιτεί μελέτη, και τεχνική και οικονομική, για τις επιπτώσεις τόσο στις ασφαλιστικές εισφορές όσο και στη βιωσιμότητα του δημοσίου συστήματος γεωργικών ασφαλίσεων.

Επιπλέον, σύμφωνα με την παράγραφο 1, του άρθρου 4 του Κανονισμού Ασφαλίσης Φυτικής Παραγωγής, καλύπτονται ασφαλιστικά και αποζημιώνονται μόνο οι άμεσες ζημιές που προξενούνται στην ηρημένη παραγωγή των καλλιεργειών (και όχι οι δευτερογενείς ζημιές), που αποδεδειγμένα προκαλούνται από τα καλυπτόμενα ασφαλιστικά ζημιογόνα αίτια που προσδιορίζονται στο άρθρο 3 παρ.8 του ανωτέρω Κανονισμού (χαλάζι, καύσωνας κ.λπ.), στη φυτική παραγωγή της καλλιεργητικής περιόδου που συνέβη το ζημιογόνο αίτιο.

Ωστόσο, οι ζημιές από ακαρπία - κακή καρπόδεση μπορούν να ενταχθούν σε πρόγραμμα χορήγησης Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων (ΚΟΕ), αρμοδιότητας Π.Σ.Ε.Α. Προκειμένου, όμως, να τύχουν ενίσχυσης οι παραγωγοί για την αντιστάθμιση της απώλειας παραγωγής, σύμφωνα με τον Κανονισμό Κρατικών Ενισχύσεων και τις Κοινοτικές Κατευθυντήριες Γραμμές για τις Κρατικές Ενισχύσεις στον τομέα της Γεωργίας και Δασοκομίας, θα πρέπει εκτός των άλλων:

- α) η παραγωγή του έτους ζημιάς να έχει ζημιωθεί κατά είδος προϊόντος (καλλιέργεια) σε επίπεδο Περιφερειακής Ενότητας (Π.Ε.) σε ποσοστό 30% και πάνω, σε σχέση με τη μέση απόδοση των προηγούμενων τριών ετών, με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία της χώρας, τα οποία συλλέγονται από τις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) τον επόμενο χρόνο της συγκομιδής και δίδονται στην αντίστοιχη υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ),
- β) να τεκμηριώνεται επιστημονικά από Επιτροπή, η οποία ορίζεται από το ΥΠΑΑΤ, όπι η απώλεια της παραγωγής είναι αποτέλεσμα μιας δυσμενούς καιρικής συνθήκης,
- γ) τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία να επιβεβαιώνουν τον χαρακτηρισμό των καιρικών συνθηκών ως δυσμενών και
- δ) να εγκριθεί η δαπάνη αντιστάθμισης των ζημιών από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

Σημειώνεται ότι οι υπηρεσίες του Ε.Λ.Γ.Α. Ηρακλείου παρακολουθούν την εξέλιξη της ελαιοκαλλιέργειας στην ευρύτερη περιοχή της εν λόγω Π.Ε., αλλά και άλλων περιοχών της νήσου Κρήτης ως προς το φαινόμενο της ακαρπίας (κακή καρπόδεση - σχινοκαρπία) μέχρι την περίοδο συγκομιδής.

Πλέον των ανωτέρω, επισημαίνεται ότι ο καύσωνας και η ηλιακή ακτινοβολία, ως ασφαλιστικοί κίνδυνοι, είναι ενταγμένοι στην ασφάλιση του Ε.Λ.Γ.Α. και αποζημιώνονται κανονικά οι τυχόν ζημιές που προξενούνται στην ηρημένη παραγωγή των καλλιεργειών από αυτούς. Συγκεκριμένα, και σύμφωνα με το άρθρο 3 του Κανονισμού του Ε.Λ.Γ.Α., καύσωνας θεωρείται η καταγεγραμμένη άνοδος της μέγιστης θερμοκρασίας του αέρα σε τιμή ίση ή μεγαλύτερη των 40 βαθμών Κελσίου, σε συνδυασμό ή μη με πριν έντονη ηλιακή ακτινοβολία, που έχει ως συνέπεια ζημιά στη φυτική παραγωγή (ηρημένη παραγωγή των καλλιεργειών).

Σύμφωνα με τα παραπάνω, από τον καύσωνα του περασμένου Ιουνίου του 2016, ζημιές προξενήθηκαν στην ευρύτερη περιοχή της Π.Ε. Ηρακλείου, σε επιτραπέζιες ποικιλίες, κυρίως, αμπελοκαλλιέργειών, αλλά και σε κηπευτικά. Όσον αφορά στις ζημιές αυτές, διενεργήθηκαν επιστημόνεις, έγιναν αναγγελίες και υποβλήθηκαν δηλώσεις. Το έργο των εκτιμήσεων είναι σε εξέλιξη. Στη συνέχεια, θα κοινοποιηθούν τα πορίσματα και θα ακολουθήσει η καταβολή των αποζημιώσεων στους κριθέντες, ασφαλιστικά ενήμερους, παραγωγούς.

Όσον αφορά στην ακαρπία έτους 2013 (για επιλέξιμες περιοχές όπου έντοπιζόταν το πρόβλημα), σημειώνεται ότι προϋπολογίστηκε δαπάνη ύψους 65 εκατ. € και συντάχθηκε ο

σχετικός φάκελος, ο οποίος εστάλη προς έγκριση στους αρμόδιους Υπουργούς Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων. Ωστόσο, επειδή ο συνολικός προϋπολογισμός για τις ζημιές, λόγω της μη ομαλής καρποφορίας της ελιάς και των οπωροφόρων δέντρων, ήταν πολύ υψηλός, δεν εγκρίθηκε η δαπάνη από το Εενικό Λογιστήριο του Κράτους και, συνεπώς, η υποβολή του προγράμματος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

Σύμφωνα με το νέο μεσοπρόθεσμο (Μεσοπρόθεσμο Πρόγραμμα Δημοσιονομικής Στρατηγικής, που θέτει τα ανώτατα όρια δαπανών για κάθε δράση), για τη χορήγηση Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων, για τα έτη 2014-2016, έχουν προβλεφθεί 16 εκατ. € ανά έτος.

Τέλος, επισημαίνεται ότι, όπως προκύπτει από τα στοιχεία του Υποκαταστήματος Ε.Λ.Γ.Α. Ηρακλείου, από τα επίσημα μετεωρολογικά στοιχεία της Ανοιξης (Μαΐου) οι θερμοκρασίες που επικράτησαν στις διάφορες περιοχές που συγκεντρώνονται οι ελαιοκαλλιέργειες στη νήσο Κρήτη ήταν κάτω από σαράντα βαθμούς (σαράντα βαθμοί είναι η θερμοκρασία του καύσωνα που επισύρει ζημιές στην ηρτημένη παραγωγή των καλλιεργειών, σύμφωνα με τον Κανονισμό). Επιπλέον, από τις επισημάνσεις των υπηρεσιών του Ε.Λ.Γ.Α. δεν διαπιστώθηκαν ζημιές από καύσωνα (η φετινή περίοδο και μέχρι σήμερα) στον ελαιόκαρπο των καλλιεργειών των ανωτέρω περιοχών. Ως εκ τούτου, δεν έγιναν αναγγελίες.

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ

ΜΑΡΚΟΣ ΜΠΟΛΑΡΗΣ

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ
Βουλευτή κ. Β. Κεγκέρογλου

